

ČTENÍ:

Symboly Velikonoc

Velikonoční beránek

Symbol beránka je pro Velikonoce tradiční, v křesťanství beránek symbolizuje **Beránka božího**. Nevinného, čistého a poslušného beránka, který byl obětován na kříži a jeho krev zachránila pokřtěné od hříchu a od smrti. Beránek je jako obřadní pokrm známý už od středověku. Nikdo už ovšem nezjistí, zda se velikonočním beránkem rozumí dnešní sladké pečivo ve stovkách variant nebo skutečně pouze jehněčí maso.

Kočičky

Lidé vítali Ježíše přijíždějícího do Jeruzaléma palmovými ratolestmi. V našich krajích je ovšem nahradily kočičky. Tyto, něžné jarní symboly se světlí v kostelech na **Květnou neděli** a podle tradice by se měly spálit následující rok na **Popeleční středu**.

Vajíčka

Jsou hlavním symbolem Velikonoc. U nás dávaly dívky chlapcům vajíčka odměnou za „vyšlehání“ a za odříkání hezké koledy. Vajíčka musela být plná a barevná. Časem se začala zdobit i prázdná, vyfouknutá vejce (tzv. pouchy nebo vejdušky), která sloužila především jako dekorace. Tradice malování kraslic se v našich krajích rozvinula jako nikde jinde na světě

Pomlázka

Čas pomlázky přichází právě o Velikonočním pondělí, kdy kluci a muži vycházejí ráno na koledu. Pokud jde o vdané ženy, vyšlehání pomlázkou jim má vyhnat zlý jazyk. Každé šlehnutí pomlázky znamená pro dívky jistotu, že jim po celý rok nebude chybět elán, energie, budou veselé, zdravé a pilné.

Velikonoční zajíček

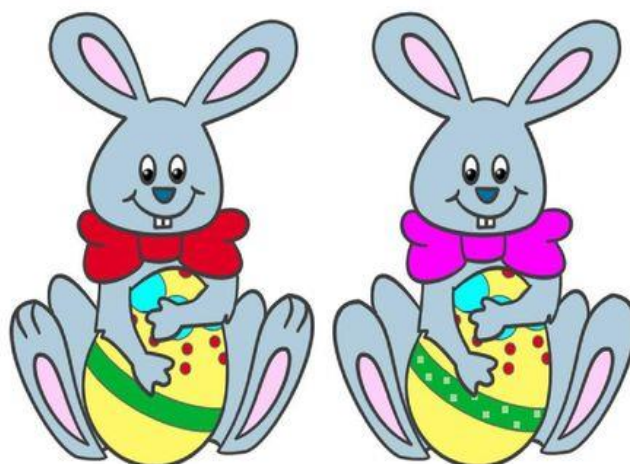
Současný velikonoční zajíček má jednoznačné poslání. Přináší dětem vajíčka, nejlépe čokoládová. Zajíček k nám pronikl až z **Německa**, postupem doby se postava zajíčka stávala stále populárnější. Ptáme-li se, proč právě on může za tajné roznášení sladkých dobrot po zahradách a domech, odpověď je jednoduchá. Zajíc se z jara velice často dostává do blízkosti lidských obydlí, protože tu hledá potravu.

Opravdu záleží na každém z nás, které z tradic a symbolů svátků jara přijmeme za své. V každém případě jsou Velikonoce svátky, které symbolizují naději na nový život.

Petra Khorelová a
Lucie Fišerová

Najdi tři rozdíly

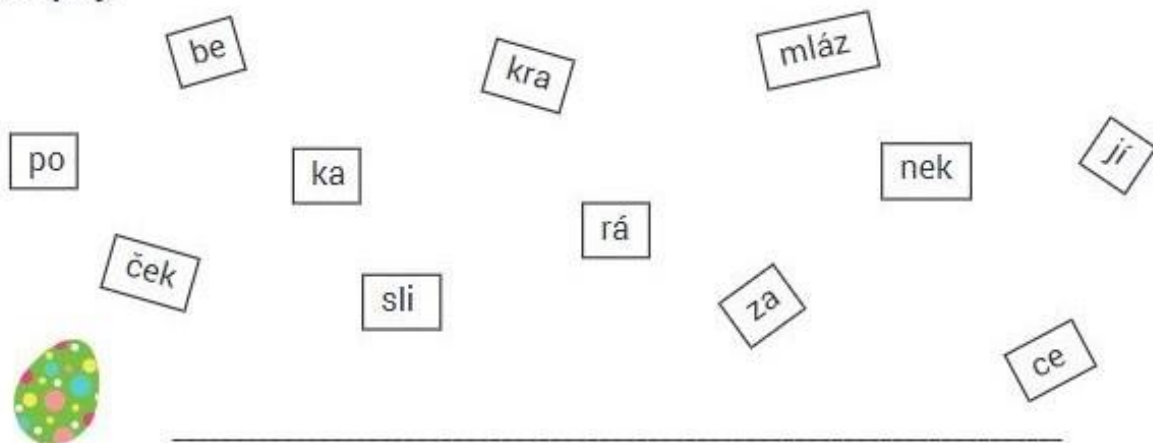
1. Doplň do textu vhodná slova z rámečku.

dubnu	Ježíše Krista	svátků	jara	úplňku
	křesťanským		pravěku	

Velikonoce jsou jedním z nejstarších _____. Slavily se už v _____ jako svátky _____. Patří k nejvýznamnějším _____ svátkům a oslavují zmrtvýchvstání _____, který byl ukřižován. Termín Velikonoc se určuje podle prvního jarního _____, bývají tedy v březnu nebo _____.

2. Z následujících slabik slož čtyři slova, která s Velikonocemi souvisí. Vybarvi je stejnou barvou a napiš je.

3. Dny v posledním týdnu před Velikonocemi mají svá jména. Doplň některá z nich, napoví ti tradice a zvyky, které se s nimi pojí. Využij nápovědy: bílá – zelený – škaredá – velký.

V tento den se vymetají komíny a nikdo se nemá mračit.

Š _____ středa

V tento den se má sníst něco zeleného, aby byl člověk zdravý.

___ | ___ čtvrtek

V tento den se stávají zázraky, otvírá se země a vydává své poklady.

__ e ___ pátek

Tímto dnem končí půst, pečou se mazance a velikonoční beránci, zdobí se vajíčka.

_____ á sobota

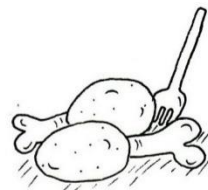
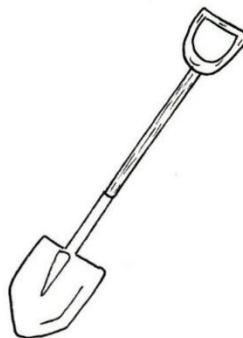
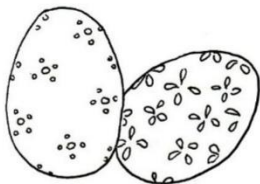
ŠKAREDÁ STŘEDA:

V tento den hospodyňky uklízely celý dům a vymetaly komíny, aby z domu vyhnaly zlé duchy.

ZELENÝ ČTVRTEK

V tento den často lidé jedli zelená jídla a také Jidáše. Sladké pečivo, které připomínalo zradu Jidáše. V kostelech naposledy zvoní zvony a poté odlétají do Říma.

VELKÝ PÁTEK

V tento den byl podle tradice ukřižován Ježíš Kristus. Bylo zakázáno jíst maso a podle pověr země vydávala své poklady. Proto se nesmělo hýbat se zemí.

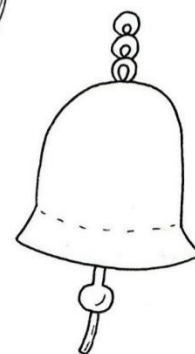

BÍLÁ SOBOTA

V tento den dle tradic vstal Ježíš Kristus z mrtvých. Světily se ohně a také svíčky.

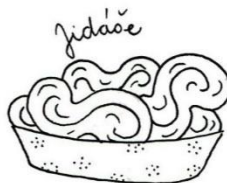
BOŽÍ HOD VELIKONOČNÍ

V tento slavnostní den světil kněz v kostele mazance, beránky a víno. Ty pak hospodář odnášel na pole, kde jimi obdaroval půdu, aby mu dala dobrou úrodu.

VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ

V tento den kluci špou děvčata pomlázkou z proutí, to aby byly celý rok zdravé. Děvčata za to chlapcům dávají zdobená vajíčka.

- KM: _____

povrch - vrchoviny: _____

- **vodstvo** – napiš, které významné řeky oblastí protékají

Na Šumavě pramení _____. Na této řece jsou vybudovány vodní nádrže L _____ a O _____.

Pravým přítokem V _____ je L _____, levým přítokem je O _____.

Kraj je díky velkému množství rybníků (mezi nejznámější a největší patří: S _____, R _____, B _____) známý chovem _____ a _____.

Města a jejich význam:

Jihočeský kraj je silně zalesněnou oblastí, proto je zde _____ průmysl. České Budějovice jsou proslulé výrobou _____ (Budvar).

Najdeme zde také v největší jadernou elektrárnu T _____.

Cestovní ruch (hrady, zámky, turistika)

Po nejstarším kamenném mostu bych mohl přejít v P _____.

Turisticky zajímavé jsou zámky Č _____ L _____ a H _____. (Natáčely se zde i filmové pohádky 😊)

Pojmenuj obrázky:

Plzeňský kraj

- KM: _____

povrch vrchoviny: _____

vodstvo – napiš, které významné řeky oblastí protékají

Berounka vzniká soutokem řek M _____ a R _____ ve městě P _____. Dalšími významnými řekami tohoto kraje jsou Ú _____, Ú _____, O _____.

Vodní nádrž - H _____ na řece M _____

Města a jejich význam: V okolí Domažlic se nachází národopisná oblast _____.

Napiš charakteristické prvky této oblasti: _____.

V této oblasti se těží _____ na výrobu _____ keramiky.

Město	Význam, průmysl
Plzeň	

Cestovní ruch (hrady, zámky, turistika)

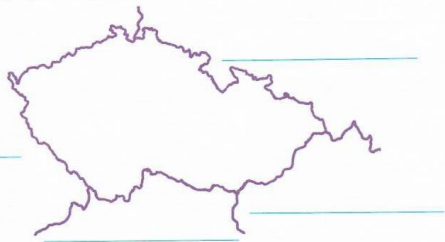
Turisté mohou obdivovat _____ jezero na Šumavě. Jezero je *přírozené X uměle vytvořené* (podtrhni)

Můžeme zde navštívit také vodní hrad Š _____, či zříceninu hradu R _____.

Opakování ČR

1. Českou republiku tvoří tři historické země: _____, _____, _____.

2. Doplňte do mapky názvy států, se kterými sousedíme.

3. **Spojte název kraje s jeho krajským městem.**

Jihočeský kraj	Jihlava
Kraj Vysočina	Praha
Jihomoravský kraj	České Budějovice
Středočeský kraj	Brno

4.

V hlavním městě _____ můžeme navštívit _____ most, Staroměstskou radnici s _____ nebo katedrálu _____ na Pražském hradě.

Spojte krajské město s tím, čím je proslulé.

Zlín	okolí Ostravy	Praha	Plzeň
těžba černého uhlí	výroba obuvi	strojířny, výroba piva	Karlův most

5.

Napište jméno prvního prezidenta ČR: _____.

Co je na našem státním znaku? _____

Jak se jmenuje naše státní hymna? _____

Napište datum některého státního svátku. _____

6.

Spojte krajské město s tím, čím je proslulé.

Ústí nad Labem	lázně s léčebnými prameny
Karlovy Vary	chemický průmysl
Brno	výroba perníku, koňské dostihy
Pardubice	veletrhy a motocyklové závody

Mapa je: _____

7.

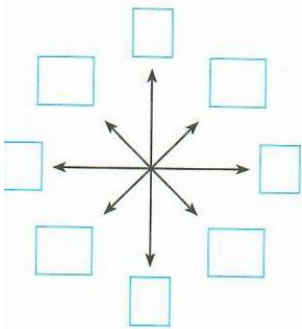
Co znamenají tyto mapové značky?

Číselný údaj 1 : 1 000 000 na mapě se nazývá _____ a znamená, že _____

8.

Doplňte hlavní a vedlejší světové strany do směrové růžice a vypište jejich názvy.

Hlavní světové strany:

Vedlejší světové strany:

9.

Světové strany určujeme pomocí _____ nebo _____

Magnetická strelka ukazuje vždy k _____.

Napište, jak můžeme přibližně určit světové strany podle některého přírodního úkazu.

10.

Nížiny jsou na mapě označeny _____ barvou. Jsou do _____ m nadmořské výšky.

Vysočiny mají nadmořskou výšku nad _____ m a na mapě jsou označeny odstíny _____

a _____ barvy. Čím je nadmořská výška větší, tím je hnědá barva na mapě (světlejší – tmavší).

11. SPOJ

Jizerské hory

Šumava

Jeseníky

Krušné hory

Českomoravská vrchovina

Plechý

Klínovec

Javořice

Smrk

Praděd

12.

Naše nejvyšší pohoří se nazývá _____. Nejvyšší hora se nazývá _____.

Jsou zde střediska zimních _____.

Na obrázku vodního toku označte, kde je pramen, soutok, pravý přítok a levý přítok.

13.

S pomocí mapy doplňte názvy nížin rozkládajících se kolem středních a dolních toků uvedených řek.

Labe: _____

Morava: _____

a _____

Svratka a Dyje: _____

14.

Spojte řeku a pohoří, ve kterém pramení.

Bečva

Vltava

Odra

Labe

Šumava

Krkonoše

Moravskoslezské Beskydy

Jeseníky

Spojte řeku s jejím přítokem.

Labe

Morava

Vltava

Odra

Lužnice

Ohře

Dyje

Opava

15.

Doplňte chybějící údaje.

Umělé vodní nádrže jsou rybníky (napište 1 název): _____

a přehrady (napište 1 přehradu na Vltavě): _____

Jezera jsou _____ vodní nádrže. Napište 1 jezero na Šumavě: _____

Spojte město a soutok řek, na kterém město leží.

Karlovy Vary

Labe – Orlice

Brno

Ohře – Teplá

Hradec Králové

Svratka – Svitava

České Budějovice

Vltava – Malše

16.

Povodí je území, odkud odtéká voda do _____.

Území, odkud odtéká voda do jednoho moře, se nazývá _____.

Doplňte chybějící údaje. Počasí je _____.

Ovlivňuje ho např. _____, _____ a sluneční svit.

Dlouhodobý stav počasí na určitém místě je _____.

Napište 3 polní plodiny pěstované v nížinách: _____

a 3 polní plodiny pěstované na vysočinách: _____

17.

Spojte nerostné suroviny s místem těžby.

černé uhlí

západní Čechy – Karlovarsko

kaolin

Karvinsko

vápenec

Mostecko, Sokolovsko

hnědé uhlí

území Moravského krasu a Českého krasu

10. Spojte výrobky s průmyslem, který je vyrábí.

mléko

strojírenský

léky

chemický

oblečení

textilní

stroje

potravinářský

Jak jsi učivo o ČR zvládl? Vymaluj podle svého pocitu, jak jsi zvládl

